

Znak: P-1.4131.86.2025.AS
Szczecin, 28 marca 2025 r.

Rada Gminy Warnice

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XI/61/2025 Rady Gminy Warnice z dnia 27 lutego 2025 r. o zmianie uchwały w sprawie zasad udzielania stypendium Wójta Gminy Warnice dla uczniów za szczególnie wybitne osiągnięcia w nauce.

Uzasadnienie

W dniu 27 lutego 2025 r. Rada Gminy Warnice podjęła uchwałę Nr XI/61/2025 o zmianie uchwały w sprawie zasad udzielania stypendium Wójta Gminy Warnice dla uczniów za szczególnie wybitne osiągnięcia w nauce. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 5 marca 2025 r.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Warnice zmieniła brzmienie załącznika do uchwały Nr XXV/139/2016 z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie zasad udzielania stypendium Wójta Gminy Warnice dla uczniów za szczególnie wybitne osiągnięcia w nauce¹. Aktualnie obowiązujące zasady udzielania stypendiów Wójta Gminy Warnice dla uczniów zostały określone w załączniku do uchwały Nr XI/61/2025.

Analiza treści załącznika do ww. aktu, prowadzi jednak do wniosku, że podejmując go organ stanowiący Gminy Warnice nie uwzględnił odpowiednich przepisów ustawowych regulujących tę materię, w szczególności art. 90t ust. 1 i ust. 4 ustawy o systemie oświaty.²

W podstawie prawnej uchwały Nr XI/61/2025 Rada Gminy Warnice powołała art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym *do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów*. Niewątpliwie zatem Rada Gminy uprawniona była do podjęcia aktu w przedmiocie określenia zasad przyznawania stypendiów, jednak powyższe nastąpić powinno z uwzględnieniem przepisów ustaw szczególnych, a mianowicie ustawy o systemie oświaty.

Uzasadniając powyższe przywołać trzeba stanowisko Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, który w wyroku z dnia 4 lutego 2021 r.,

¹ Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 5264, z późn. zm.)

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.).

sygn. akt II SA/Go 734/20 stwierdził, że art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym ma charakter ogólny i jednocześnie odsyłający, co oznacza, że kompetencje do podejmowania rozstrzygnięć dotyczących konkretnych zagadnień muszą być określone w ustawie szczególnej. Powołany przepis może więc stanowić podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazanych kwestii tylko łącznie z inną normą prawną o randze ustawowej. Podstawa taka może być zawarta w ustawie o samorządzie gminnym lub w ustawach szczególnych. (...) Art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym nie daje samodzielnej kompetencji organom jednostek samorządu terytorialnego do podejmowania uchwały w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów. Powołanie się w zaskarżonej uchwale jedynie na ten przepis należy uznać za istotną wadę uchwały rzutującą na jej zgodność z prawem. Pogląd ten organ nadzoru w pełni podziela.

W przypadku uchwał w przedmiocie przyznawania stypendiów dla uczniów przepisem szczególnym jest art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z jego brzmieniem: *W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.* Powołany w nim ust. 1 stanowi, że: *Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży; 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.* Brzmienie cytowanych unormowań prowadzi niezbieżnie do wniosku, że dopiero przyjęcie przez gminę programu, o którym mowa w art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty, uprawnia organ stanowiący tej jednostki samorządu terytorialnego do określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającym naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, form i zakresu tej pomocy, w tym stypendiów dla uzdolnionych uczniów oraz trybu postępowania w tych sprawach³.

Potwierdzeniem tego, że art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym nie może stanowić samodzielnej podstawy do określenia zasad przyznawania stypendiów dla uczniów za wyniki w nauce, a normę kompetencyjną zawartą w tym przepisie należy odczytywać łącznie z dyspozycją art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty jest stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażone w wyroku z dnia 12 czerwca 2018 r., sygn. akt I OSK 379/18, w którym czytamy, że art. 90t ustawy o systemie oświaty *nie wprowadził nowej instytucji w tym zakresie, ale nowy, nieznan wcześniej mechanizm przyznawania stypendiów dla uczniów. Do czasu wejścia w życie tego przepisu ustawa o samorządzie gminnym zawierała jedynie art. 18 ust. 2 pkt 14a, który był przepisem kompetencyjnym wyznaczającym organ właściwy do określenia zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów, nie określał on natomiast samego mechanizmu przyznawania tego stypendium (Rady działały w tym zakresie na zasadzie dowolności).* Zostało to wprowadzone dopiero znowelizowanym art. 90t ustawy o systemie oświaty, który zmienił reguły finansowania lokalnych oraz regionalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (ust. 2), jak również uprawniał organy stanowiące j.s.t. do uchwalania zasad udzielania

---

³ Tak w wyrokach: WSA we Wrocławiu z dnia 22 czerwca 2021 r., sygn. akt IV SA/Wr 363/21, WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 lutego 2021, sygn. akt II SA/Go 734/20, WSA w Gdańsku z dnia 21 listopada 2019 r., sygn. akt III SA/Gd 521/19.

stypendiów dla uczniów (ust. 4). Przepis ten, oprócz wprowadzenia nowego mechanizmu przyznawania stypendium, zmienił również charakter prawny uchwał podejmowanych w tym przedmiocie. Znowelizowanym art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty ustawodawca przyznał bowiem radom gmin upoważnienie ustawowe do wydania aktu prawa miejscowego w zakresie przyznawania stypendiów dla uczniów; pozbawiając tym samym radę możliwości przyznawania stypendium wyłącznie na podstawie przepisu kompetencyjnego. Należy przy tym zaznaczyć, że ustawodawca w art. 90t ust. 4 ustawy oświatowej wprowadził przepis upoważniający szczegółowo określający przedmiot uchwały oraz zawierający wytyczne, którymi powinien kierować się organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Z treści tego orzeczenia wynika więc po pierwsze, że art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym nie stanowi samodzielnej podstawy do dowolnego kreowania zasad udzielania stypendiów uczniom, lecz zastosowanie tej normy w procesie tworzenia prawa miejscowego musi uwzględniać mechanizmy i uwarunkowania przewidziane przez ustawodawcę w przepisach szczególnych, tj. w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. A zatem to art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty stanowi w szczególności podstawę prawną do podjęcia uchwały w przedmiocie zasad udzielania przez jednostki samorządu terytorialnego stypendiów dla uczniów. Wobec powyższego, określenie szczegółowych warunków udzielania stypendiów dla uzdolnionych uczniów musi być poprzedzone uchwaleniem lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty. Ustawodawca zobowiązał bowiem jednostki samorządu terytorialnego w pierwszej kolejności do przyjęcia programu, będącego aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, następnie dopiero, w kolejnej uchwale, stanowiącej akt prawa miejscowego, w oparciu o uchwalony program, określenie szczegółowych warunków, form i zakresu tej pomocy. Naruszenie tych wymogów w sposób istotny narusza prawo.⁴

Tymczasem, w toku postępowania nadzorczego względem uchwały Nr XI/61/2025 w sprawie zasad udzielania stypendium Wójta Gminy Warnice dla uczniów za szczególnie wybitne osiągnięcia w nauce ustalono, że nie została ona poprzedzona przyjęciem takiego programu. Zawiadamiając o wszczęciu tego postępowania⁵ organ nadzoru zwrócił się do Rady Gminy Warnice i do Wójta Gminy Warnice o udzielenie informacji, czy Rada Gminy Warnice uchwaliła gminny program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży lub gminny program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, a jeśli tak – to o wskazanie uchwały, którą taki program został przyjęty. Na powyższe pytanie została udzielona odpowiedź⁶, z której jednoznacznie wynika, że Rada Gminy Warnice nie uchwaliła lokalnego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, ani lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, co – w świetle art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty - jest warunkiem koniecznym do ustanowienia zasad udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie Gminy Warnice, określenia form i zakresu tej pomocy, w tym stypendiów dla uzdolnionych uczniów oraz trybu postępowania w tych sprawach.

Skoro zatem, określenie przez Radę Gminy Warnice zasad przyznawania stypendiów uczniom za wybitne osiągnięcia w nauce powinno być poprzedzone uchwaleniem przez ten organ gminnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, to

⁴ Zob. wyrok NSA z dnia 14 marca 2023 r., sygn. akt III OSK1950/21.

⁵ Pismo z dnia 11 marca 2025 r., znak: P-1.4131.86.2025.AS.

⁶ Pismo Przewodniczącego Rady Gminy Warnice z dnia 17 marca 2025 r., znak: BRG.0711.11.2025.EK.

zaniechanie wykonania tego obowiązku zakwalifikować trzeba jako wadę prawną uzasadniającą stwierdzenie nieważności uchwały Nr XI/61/2025 ustalającej te zasady.

Niezależnie od powyższych konkluzji wskazać trzeba na jeszcze inne uchybienia w uchwale Nr XI/61/2025. W §4 pkt 1 załącznika do tej uchwały Rada Gminy Warnice ustaliła jako kryterium ubiegania się o stypendium Wójta Gminy Warnice osiągnięcie szczególnie wysokich ocen w nauce i zachowaniu, zaś w §4 pkt 2 tego załącznika wprowadziła jako jedną z przesłanek uprawniających do ubiegania się o stypendium wymóg uzyskania co najmniej dobrej oceny z zachowania. Stanowiąc w ten sposób Rada uzależniła przyznanie stypendium od uzyskania przez ucznia przynajmniej dobrej oceny z zachowania. Warunek ten nie pozostaje jednak w związku z wynikami w nauce oraz innymi osiągnięciami w dziedzinie nauki. Takie rozwiązanie jest sprzeczne z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Na podstawie tego unormowania rada gminy nie jest uprawniona do wprowadzania dodatkowych kryteriów i warunków, które nie wiążą się z bezpośrednim odzwierciedleniem osiągnięć ucznia w nauce. Tym samym uzależnienie możliwości uzyskania przez uczniów stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce od dodatkowej, całkowicie niezależnej i niezwiązanej z tymi osiągnięciami przesłanki w postaci dobrej oceny z zachowania, nie znajduje oparcia w przepisach ustawy o systemie oświaty.

Jak słusznie wskazał WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 18 sierpnia 2020 r., sygn. akt II SA/OI 486/20⁷, katalog spraw przekazanych powyższym (art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty) przepisem do uregulowania uchwałą rady gminy jest zamknięty i tylko w ramach tego upoważnienia może być regulowany. Nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca co do innych kwestii, wykraczających poza upoważnienie ustawowe. Zatem uzależnienie możliwości uzyskania stypendium za szczególne osiągnięcia w nauce od dodatkowej, całkowicie niezależnej i niezwiązanej z tymi osiągnięciami przesłanki w postaci wzorowej oceny z zachowania, nie znajduje oparcia w przepisach ustawy o systemie oświaty. Jedynym kryterium przyznania tej formy wsparcia powinno być uzyskiwanie przez uzdolnionego ucznia konkretnych osiągnięć i wyników w nauce. Żadne inne kryteria, poza tymi osiągnięciami, nie mogą stanowić podstawy przyznania tego rodzaju stypendium, a tym samym, nie mogą stanowić podstawy realizacji przez gminę zadania wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Tak samo uznał WSA w Gliwicach oceniając legalność analogicznych postanowień, zwracając w wyroku z dnia 19 marca 2024 r., sygn. akt III SA/GI 1099/23 uwagę, że nie można uzależniać przyznania pomocy dzieciom i młodzieży w formie stypendiów za wyniki w nauce i za szczególne osiągnięcia w konkursach, turniejach, i olimpiadach oraz zawodach sportowych od oceny z zachowania. Norma art. 90t ust. 1 u.s.o. nie wskazuje na inne kryteria, czy też cechy które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów. Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innych, niż określone w ustawie, kryterium "wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Podobnie przyjął również NSA w wyroku z dnia 10 maja 2023 r., sygn. akt III OSK 2186/21, uznając, że wskazanie przez organ stanowiący jednostki samorządowej wymogu uzyskania przez ucznia co najmniej bardzo dobrej oceny z zachowania narusza art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy.

Z podobnych względów za wadliwe uznać trzeba postanowienie §5 załącznika do uchwały Nr XI/61/2025 w zakresie, w jakim uzależnia przyznanie stypendium uczniom

---

⁷ Tak też w wyrokach: WSA w Olsztynie z dnia 22 lipca 2021 r., sygn. akt II SA/OI 295/21, WSA w Gliwicach z dnia 2 lipca 2019 r., sygn. akt III SA/GI 426/19.

uczęszczającym do szkół na terenie Gminy Warnice, ale niebędącymi jej mieszkańcami, od niepobierania stypendium za wyniki w nauce w gminie zamieszkania. Na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty Rada Gminy nie jest uprawniona do wprowadzania dodatkowych kryteriów i warunków, które nie wiążą się z bezpośrednim odzwierciedleniem osiągnięć w nauce ucznia pobierającego naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji, niedopuszczalne jest natomiast zastrzeżenie o niepobieraniu przez uprawnionego ucznia stypendium w innej gminie.

Dodatkowo wskazania wymaga, że w §6 załącznika do uchwały Nr XI/61/2025 w sposób nieprawidłowy zostało wyjaśnione pojęcie roku szkolnego, jako okresu od września do czerwca następnego roku szkolnego. Tymczasem, zgodnie z art. 94 ustawy Prawo oświatowe⁸ *rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy - z dniem 31 sierpnia następnego roku.*

Mając na względzie przedstawioną argumentację, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XI/61/2025 Rady Gminy Warnice z dnia 27 lutego 2025 r. o zmianie uchwały w sprawie zasad udzielania stypendium Wójta Gminy Warnice dla uczniów za szczególnie wybitne osiągnięcia w nauce jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia

Wojewody Zachodniopomorskiego

Wicewojewoda Zachodniopomorski

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński

---

⁸ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r., poz. 737 z późn. zm.).

